

Ясны гаралтай шаамий ба заалхай зуултыг мини-скрю болон ортогнатик хагалгаатай хавсран эмчилсэн нь

О.Уянга¹, М.Оюунжаргал¹, Т.Цасан¹, Г.Анхбаяр², Н.Ганнаран¹, Б.Од¹

¹АШУҮИС, Нүүр ам судлалын сургууль, Нүүр амны гажиг заслын тэнхим

²Төгс Ялгуун нөхөн сэргээх, гоо сайхны мэс заслын эмнэлэг

Цахим шуудан: pti1250159@pt.mn.ums.edu.mn, Утас: 95599922

Түлхүүр үг:

Шүдний
декомпенсаци
Ортогнатик
төлөвлөлт
Хөдөлгөөнгүй
тулгуур
Хоршилтын
тогтвортой
байдал

Товч утга:

Удиртгал: Үүдэн бүлэг шүдний заалхай болон ясны гаралтай Энглийн III ангиллын зуултын гажиг нь босоо болон дагуу чиглэлийн хоншоор, эрүү ясны зөрүүнээс үүсдэг, эмнэлзүйн хүнд гажигт тооцогддог. Насанд хүрсэн өвчтөнд зөвхөн шүдний гажиг заслын эмчилгээ хангалттай үр дүнд хүрэхгүй тул ортогнатик мэс засал хавсарсан эмчилгээ шаардлагатай болдог. **Эмнэлзүйн тохиолдлын танилцуулга:** Энэхүү тохиолдолд 21 нас 9 сартай эмэгтэй өвчтөн “Эрүү шаамий” гэсэн зовууртай хандсан бөгөөд бодит үзлэг болон рентген шинжилгээнд үндэслэн үүдэн бүлэг шүдний заалхай, ясны гаралтай Энглийн III ангиллын зуултын гажиг оношлогдсон. Эмчилгээг гурван үе шаттайгаар төлөвлөж, мэс заслын өмнөх гажиг заслын эмчилгээгээр шүдний декомпенсаци хийсний дараа ортогнатик мэс заслыг гүйцэтгэн хоншоорыг Ле Форт I (Le Fort I) аргаар 3 мм багасган, 5 мм урагш шилжүүлж, эрүүний хоёр талаас 9 мм (Bilateral Sagittal Split Osteotomy, BSSO) тайрч арагш байрлуулсан. Мэс заслын дараах гажиг заслын эмчилгээнд мини-скрю ашиглан ясанд тулгуур үүсгэж, шүдний хөдөлгөөнийг нарийвчлалтай хянаж, резин татлагаар хоршилтыг сайжруулсан. Эмчилгээний үр дүнд нүүрний төрх, ясны харьцаа болон шүдний хоршилт сайжирч, тогтвортой үр дүнд хүрсэн. **Оношилгоо:** Амны гаднах үзлэгээр нүүрний хажуугийн төрх хүнхэр, нүүрний доод гуравны нэгийн өндөр ихэссэн, нүүрний голын шугам хоншоорт хэвийн, эрүүнд 1.5 мм зүүн тийш хазайсан байв. Уруулын байрлал хамар уруулын өнцөгтэй харьцуулахад дээд уруул -6 мм, доод уруул -2 мм байсан. Ооч болон уруулын өнцөг 55.5° байв. **Дүгнэлт:** Иймд үүдэн хэсгийн заалхай бүхий ясны гаралтай Энглийн III ангиллын зуулттай насанд хүрсэн өвчтөнд гажиг засал болон ортогнатик мэс заслын хавсарсан эмчилгээ нь гоо зүй, үйл ажиллагаа, хоршилт тогтворжилтонд өндөр үр дүнтэй арга болохыг харуулж байна.

Удиртгал: Үүдэн бүлэг шүдний заалхай болон ясны гаралтай Энглийн III ангиллын зуултын гажиг нь нүүр амны гажгийн хүнд хэлбэрүүдийн нэг бөгөөд зөвхөн шүдний байрлалын өөрчлөлтөөс бус, хоншоор болон эрүү ясны өсөлтийн зөрүүнээс үүсдэг. Энэ төрлийн гажиг нь босоо болон дагуу чиглэлийн ясны зөрүүний улмаас үүсч, нүүрний доод гуравны нэгийн өндөр ихсэх, эрүү урагш байрлах, нүүрний төрх болон үйл зүй алдагдах шинжүүдээр илэрнэ.^{1,3}

Үүдэн хэсгийн заалхай үүссэнээр хазаж, таслах үйл алдагдах, зажлах үйл ажиллагаа буурах, хэл ярианы өөрчлөлт илрэхээс гадна хэлний буруу байрлал, уруул бүрэн нийлэхгүй байх, амаар амьсгалах, эрүүний үений ачаалал нэмэгдэх зэрэг эмгэг өөрчлөлтүүд

дагалдаж болно.³

Насанд хүрсэн өвчтөнд ясны өсөлт бүрэн дууссан байдаг тул зөвхөн гажиг заслын эмчилгээгээр ясны харьцааг өөрчлөх боломж хязгаарлагдмал байна.^{4,5} Ийм нөхцөлд гажиг засал болон ортогнатик мэс заслын хосолсон эмчилгээ нь нүүрний гоо зүй болон хоршилтын үйл ажиллагааг сайжруулах үр дүнтэй арга болдог.^{4,6,7} Иймд энэхүү эмнэлзүйн тохиолдлоор үүдэн хэсгийн заалхайтай, ясны гаралтай Энглийн III ангиллын зуултын гажгийг хосолсон аргаар эмчилсэн үр дүнг танилцуулахыг зорилоо.

Эмнэлзүйн тохиолдлын танилцуулга: 21 нас 9 сартай эмэгтэй өвчтөн “Эрүү урагш шаамий” гэсэн